

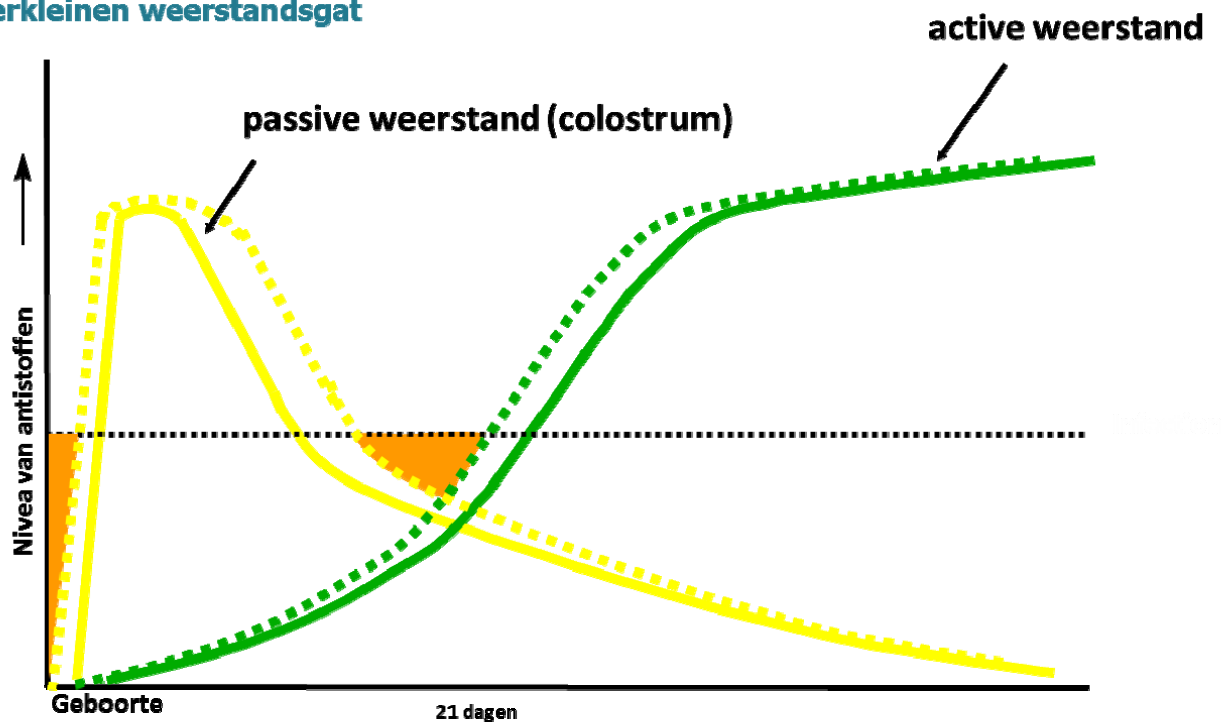
Workshopjongvee opfok 26-01-12

Op 26 januari hebben we de winterworkshop jongvee opfok gehouden. 35 deelnemers kregen inzicht in de effecten van biestmanagement en hoe rendement van opfok vergroot kan worden.

Joost van Kreijl van Dutch Sense heeft een presentatie gegeven over de kwaliteit van biest en hoe het management rondom de 1^e voeding verbeterd kan worden.

“Je hebt maar een kans om de eerste voeding te geven”

Verkleinen weerstandsgat

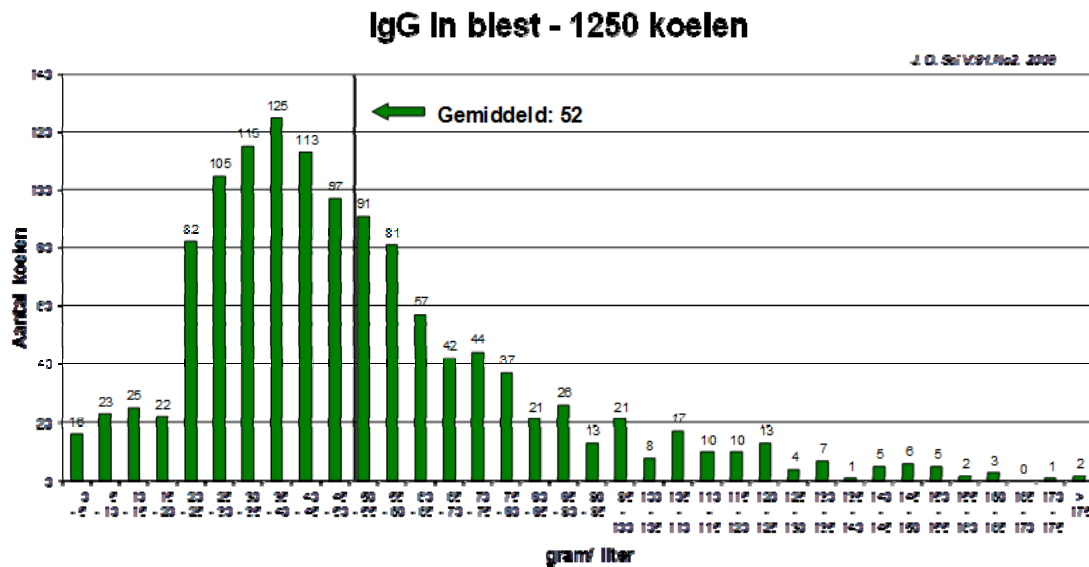
Figuur1. Passieve weerstand (uit biest) en ontwikkeling actieve weerstand (uit voeding)

De kwaliteit van de 1^e voeding varieert van bedrijf tot bedrijf en van persoon tot persoon. Belangrijk is om voldoende antistoffen aan het kalf mee te geven via de biest. Zie figuur1. Om het kalf maximaal hoeveelheid antistoffen mee te geven, die het nodig is voor minimaal de 1^e 21 dagen, dient bij de 1^e voeding de volgende punten na gestreefd te worden:

1. Snelheid; binnen 1 uur na geboorte
2. Kwaliteit; >55g IgG/l biest (dit zijn de antistoffen direct opneembaar na de geboorte)
3. Kwantiteit; 4 liter
4. Temperatuur; 39° Celsius

Een kalf met voldoende weerstand uit de biest zal minder vatbaar voor ziektes zijn en beter groeien. Dit zorgt direct voor arbeidsbesparing tijdens de opfok. Bewezen is dat vaarsklaveren die snel groeien en dus zwaarder zijn bij afkalven potentieel meer melk produceren.

Op een gemiddeld melkveebedrijf bevat 50% van de biest te weinig antistoffen om als 1^e voeding te dienen. Het gewenste niveau is meer dan 55g IgG/l. Het testen van de kwaliteit van alle biest is daarom gewenst. Zie figuur 2.

Figuur 2. Biestkwaliteit getest bij 1250 koeien op verschillende bedrijven

De goede biest (>55g IgG/l) wordt in porties van 4l in gevrozen. Deze voorraad wordt vervolgens gebruikt voor de 1^e voeding van een pasgeboren kalf.

Met behulp van het coloQuick, een biestmanagementsysteem, kan de 4l ingevroren biest in 15-20min ontdooid en opgewarmd worden. Wanneer het kalf goed verzorgd is en 4l goede biest heeft gekregen wordt de moeder koe gemolken en haar biest getest. Wanneer kwaliteit voldoende is gaat deze biest weer in de voorraad en anders kan het als 2^e of 3^e voeding worden ingezet voor andere kalveren.

In de pauze heeft Joost van Kreij de biest die deelnemers op verzoek mee hadden gebracht getest op het gehalte antistoffen. De resultaten waren verrassend en de deelnemers kregen inzicht dat het eigen oog niet altijd de juiste kwaliteit weergeeft. Vele deelnemers hebben daarom een biestmeter voor eigen gebruik mee naar huis genomen.

Biest en dan verder

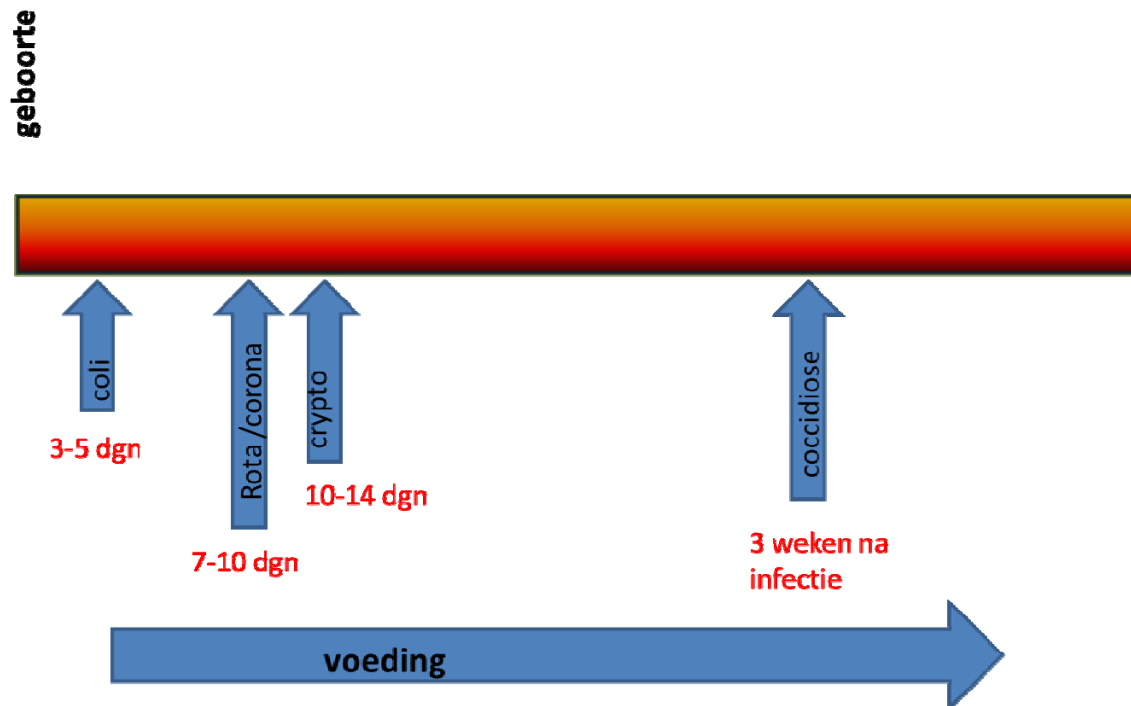
Na de pauze hebben Aagje Kramer en Leen de Graaf van Dap Beilen de deelnemers handvatten gegeven over het signaleren en behandelen van kalverziektes. Leen de Graaf heeft een test laten zien hoe het gehalte aan IgG in het bloedserum bepaald kan worden. Er zit een directe relatie tussen gehalte in het bloed en gehalte in de biest!

Opfokproblemen

Belangrijkste lessen zijn bij het voorkomen en behandelen van kalverziektes zijn;

1. Naast kwaliteit de temperatuur van biest ivm verteerbaarheid
2. Hygiënisch werken, ook huisvesting!

3. Bij ziekte eerst vaststellen om welke ziekte het gaat zodat adequaat behandelplan opgesteld kan worden. Er bestaan verschillende sneltesten om vast te stellen om welke ziekte verwekker het gaat. Zie figuur 3.

Figuur 3. Optreden ziektes in relatie tot leeftijd.

Opfokrendement

Opfok kost geld dus de vaars moet goed rendement geven. Door een opfok met weinig uitval, juiste groei kan de veestapel duurzamer worden. Het ideale inseminatiemoment en -gewicht en daarmee afkalfmoment en -gewicht bepalen mede het economisch rendement van de vaars.

Ideaal inseminatie gewicht;	350kg
Ideaal afkalfgewicht (zonder kalf);	>580kg (gem groei van 800g/dag)
Ideaal afkalfleeftijd;	24 maanden

Hierdoor gaan koeien meer lactaties mee en neemt levensproductie toe. Zie tabel 1

Tabel 1. Relatie tussen afkalfleeftijd en melkproductie.

1e afkalfleeftijd	melkproductie		Aantal lactaties
	1e lactatie	levensproductie	
21	8.888	21.330	2,4
22	10.075	31.230	3,1
23	10.363	38.345	3,7
24	11.298	36.154	3,2
25	10.026	32.085	3,2
26	9.332	21.465	2,3
27	9.504	19.960	2,1

Joost van Kreijl, Dutch Sense